

А К Т

лісопатологічного обстеження насаджень на доцільність призначення в них заходів з поліпшення санітарного стану лісів по дочірньому підприємству "Гайсинський райагроліс" Вінницького обласного комунального спеціалізованого лісогосподарського підприємства "Віноблагроліс" (далі - ДП "Гайсинський райагроліс" ВОКСЛП "Віноблагроліс")

"17" липня 2025 року

м. Гайсин Гайсинського району
Вінницької області

Нами, провідним інженером-лісопатологом сектору моніторингу стану лісових насаджень філії "Вінницялісозахист" державного спеціалізованого лісозахисного підприємства "Київлісозахист" (далі - філії "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист") Тамарою ІВАЦКО (відповідно до листа ВОКСЛП "Віноблагроліс" від "11" липня 2025 року № 94), головним лісничим ДП "Гайсинський райагроліс" ВОКСЛП "Віноблагроліс" Сергієм ДОЦУЛЕНКО, тво лісничого Гайсинського лісництва Валерієм КОЗАНОКОМ в період з 17.07.2025 року по 17.07.2025 року проведено лісопатологічне обстеження (у відповідності п. 8, 9 Порядку організації та захисту лісів затвердженого постановою КМУ від 20 травня 2022 р. № 612) в лісових насадженнях, що знаходяться в постійному користуванні ДП "Гайсинський райагроліс" ВОКСЛП "Віноблагроліс" на доцільність призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів. Обстеженням встановлено наступне:

Лісництво (дільниця)	Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, га	Номер ділянки	Площа, що потребує проведення заходів, га	Коротка таксаційна характеристика насаджень відповідно до матеріалів базового лісовпорядкування							категорія лісів	Причини призначення заходів	Орієнтовна інтенсивність проведення заходів, %
						склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, метрів	середній діаметр, сантиметрів	запас деревостану, м3 на 1 га			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Гайсинська	2	6	6.5		6.5	10Сз	53	0.7	I	19	24	280	3	малий та великий соснові лубоїди, верхівковий короїд	5
	13	1	13.5		13.5	10СЗ+АКБ	51	0.70	ІА	21	26	300	4	малий та великий соснові лубоїди, бура ядрово-стовбуrowa гниль	5
	34	7	1.7		1.7	9СЗІАКБ+ЯЛЕ	64	0.70	I	24	28	330	3	малий та великий соснові лубоїди, короїд типограф, златка, бура ядрово-стовбуrowa гниль	5

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Гайсинська	35	9	2.0		2.0	10СЗ	55	0.70	1	21	24	305	3	малий та великий соснові лубоїди, верхівковий короїд	5
	104	1	15.3		15.3	10СЗ	64	0.70	1	23	28	340	3	малий та великий соснові лубоїди, верхівковий короїд	5
	117	15	1.9		1.9	8СЗ2ЛПД	51	0.70	1	19	26	240	3	малий та великий соснові лубоїди, хвороби	5
	123	8	1.3		1.3	9СЗ1АКБ+ЯЛЕ	48	0.60	1А	21	26	240	3	малий та великий соснові лубоїди, короїд типограф, бура ядрово-стовбурова гниль	5
	123	14	3.5		3.5	10Сз	52	0.70	1А	21	26	305	3	малий та великий соснові лубоїди.	5
Разом ВСР					45.7										
ВСЬОГО ВСР					45.7										

Загальна обстежена площа ДП "Гайсинський райагроліс" ВОКСЛП "Віноблагроліс" складає 45.7 га. По причинах призначення заходів (за переважаючим шкідником/хворобою) в загальному по надлісництву:

- соснові лубоїди

45.7 га

Лісопатологічна характеристика обстежених насаджень:

Переважаючою причиною розладнання обстежених хвойних деревостанів з головною породою сосна звичайна (СЗ) є діяльність комплексу стовбурових шкідників у видовому складі яких на СЗ провідне місце посідають лубоїди соснові (лубоїд сосновий малий (*Tomicus minor*) та лубоїд сосновий великий (*Tomicus piniperda*), в меншій мірі - короїд вершинний (*Ips acuminatus*) та шести зубий короїд (*Ips sexdentatus*). Насадження пошкоджені сосновими лубоїдами в середньому ступені (до 10%) і характеризуються всиханням групового та поодинокого характеру. Крони дерев ажурні (III та особливо IV категорій стану), приріст знижений, відпад глиці більше норми. Дереву IV категорії стану характеризуються окрім ажурності сильного ступеня, зміною забарвлення глиці до світлих або бурих тонів, суховершинністю (всиханням до 2/3 крони). Сухостійні дерева також відпрацьовані комплексом стовбурових шкідників (переважно малим та великим сосновими лубоїдами). В наявності дерева V-ї та VI-ї категорій стану групового розміщення (групи невеликі до 3 - 4 дерев).

Також є дерева IV категорії стану зі слідами заселення стовбуровими шкідниками (вхідні та вихідні льотні отвори, бурова мука, під корою характерні для даних видів ходи на звалених деревах). Під деревами сліди життєдіяльності у вигляді "стрижених" пагонів від 3 штук до 5 шт. на м2. В наявності також сухостійні дерева, в переважній більшості поодинокого та групового розміщення, які відпрацьовані комплексом златок.

Насадження в складі яких є ялина європейська (ЯЛЕ) пошкоджені короїдом типографом (*Ips typographus*) в сильному ступені (більше 10%). Характер всихання – поодинокий. Деревя V – VI категорій стану відпрацьовані групою стовбурових шкідників з родини златок, а дерева IV та частково III категорій стану характеризуються наявністю вхідних льотних отворів короїда типографа, про що свідчать смоляні потьoki на стовбурах дерев.

Листяні породи дерев, що є в складі насаджень вражені кореневими та стовбурними гнилями, які викликаються комплексом різних причин: дерева акації білої від бурої ядрової стовбурової гнилі.

Крім вищезгаданого, причинами погіршення санітарного стану обстежених насаджень є ослаблення і всихання дерев внаслідок їх природного старіння, внутрішньовидової та міжвидової конкуренції, несприятливих чинників середовища, що супроводжується заселенням і пошкодженням деревини стовбуровими шкідниками, які є переносниками інших патогенних мікроорганізмів. Також поодинокі спостерігаються вітровальні, буреломні дерева, дерева з ухилом стовбура більше 30 градусів.

В цілому насадження є небезпечними осередками подальшого розповсюдження стовбурових шкідників та хвороб лісу і відносяться до II класу біологічної стійкості.

Для поліпшення санітарного стану лісів та відповідно до Санітарних правил в лісах України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України за № 555 від 27 липня 1995 року (далі - Санітарних правил в лісах України). рекомендовано провести вибіркові санітарні рубки (ВСР) на загальній площі 45,7 га у 2025 році.

Коротка таксаційна характеристика лісових насаджень відповідно до матеріалів базового лісовпорядкування 2016 року ДП "Гайсинський райагроліс" ВОКСЛП "Віноблагроліс", представленого для лісопатологічного обстеження.

Примітка: *відбір дерев до рубки, геодезична зйомка частин таксаційних виділів, матеріально-грошова оцінка лісосік, визначення фактичних середніх розрядів висот та діаметрів проводитимуться силами лісової охорони ДП "Гайсинський райагроліс" ВОКСЛП "Віноблагроліс". На момент обстеження роботи по відведенню лісосік до рубки не розпочаті.*

ПРОПОЗИЦІЇ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ:

1. Всі виявлені даним обстеженням осередки шкідників та хвороб лісу поставити на облік до Книги обліку шкідників та хвороб лісу.
2. Відповідно п. 5 Санітарних правил в лісах України, скласти перелік заходів з поліпшення санітарного стану лісів (додаток 1) та погодити з філією "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист" і Центрально-Західним міжрегіональним управлінням лісового та мисливського господарства.
3. Рубки провести згідно Санітарних правил в лісах України.
4. З метою недопущення появи та розповсюдження стовбурових шкідників та збереження технічних якостей деревини рубки з поліпшення санітарного стану лісів необхідно провести в максимально стислі терміни.

5. Порубкові залишки і неліквідну деревину потрібно подрібнювати або переробляти одночасно із заготівлею, для недопущення розвитку осередків стовбурових шкідників.

Акт складений в чотирьох примірниках:

- 1-й - філії "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист";
- 2-й - Центрально-Західному міжрегіональному УЛМГ;
- 3-й - ВОКСЛП "Віноблагроліс";
- 4-й - ДП "Гайсинський райагроліс" ВОКСЛП "Віноблагроліс" .

ПІДПИСИ:

Провідний інженер- лісопатолог філії
"Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист" Тамара ІВАЦКО

Головний лісничий ДП "Гайсинський райагроліс"
ВОКСЛП «Віноблагроліс» Сергій ДОЦУЛЕНКО

Т.в.о. лісничого Гайсинського лісництва Валерій КОЗАНОК